

สรุปการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “แนวทางการให้บริการรถนั่งคนพิการ”

โครงการสัมมนา

“แนวทางการให้บริการเก้าอี้ล้อเข็น(วีลแชร์) แก่คนพิการ ประจำปี 2560”

(Wheelchair Service Direction for Persons with Disabilities Seminar 2017)

วันที่ 19 – 21 มิถุนายน 2560

ณ โรงแรมเฟิร์ล รีสอร์ท แอนด์ โฮเทล อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี

พิธีเปิดโดย นายศุภชีพ ดิษเทศ นายกสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย

ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก
“กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ”

5 ภาครีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก

สถาบันสิรินธรเพื่อการฟื้นฟู
สมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ

มูลนิธิคนพิการไทย

มูลนิธิศูนย์มิตรภาพ
มนุษย์ล้อเอเชีย (ประเทศไทย)

สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย

มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ

ปัญหาและที่มากการบริการรถนั่งคนพิการ

ขาดข้อมูลการให้บริการ(ต่างคนต่างให้)

การเข้าไม่ถึงสิทธิการบริการรถนั่งคนพิการ

ขาดรถนั่งคนพิการที่เหมาะสมกับเด็กพิการ

วัตถุประสงค์ของการสัมมนา

- 1 สร้างความตระหนักต่อการให้บริการรถนั่งคนพิการ
- 2 สร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการให้บริการรถนั่งคนพิการ 8 ขั้นตอนของ WHO Guideline
- 3 ได้แนวคิด และ/หรือแนวทางการให้บริการรถนั่งคนพิการร่วมกันกับทุกภาคส่วน

ประสบการณ์การทำงานด้าน การให้บริการรถนั่งคนพิการในประเทศไทยของ WAFCAT

ระยะที่ 1 :
ก่อตั้ง เรียนรู้
2542-2552

- WAFCAT:สนับสนุน
- 1) พัฒนารถนั่งคนพิการ
 - 2) ผลิตรถนั่งคนพิการ
 - 3) จัดซื้อ
 - 4) จัดส่งให้คนพิการ

•ปัญหา/สิ่งที่ได้เรียนรู้:

- 1) คนพิการ: ต้องการเก้าอี้ที่เหมาะสมกับความพิการ
- 2) การจัดปรับสภาพแวดล้อม: ที่ปราศจากอุปสรรค
- 3) ความรู้: วิธีการใช้, การดูแล, เป็นเจ้าของ
- 4) สิทธิ,โอกาส: ส่งเสริมผู้...การศึกษา, ออกสู่สังคม

ระยะที่ 2 :
รถนั่งฯ..สู่การ
พัฒนาคคนพิการ
2553-2556

- WAFCAT : กระบวนการส่งมอบรถนั่งฯ
- 1) จัดหารถนั่งคนพิการ โดยเฉพาะเด็กพิการ
 - 2) กระบวนการ: ให้ความรู้ (วิธีใช้, การดูแล)
 - 3) โครงการนำร่อง: มอบรถผ่านกระบวนการความรู้
 - 4) ทำงานร่วมกับ: ศูนย์สิรินธรฯ มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ

•ปัญหา/สิ่งที่ได้เรียนรู้:

- 1) ผู้รับการอบรม: ไม่ได้ใช้ความรู้ที่ได้ คนอื่นดูแลแทน
- 2) ผู้ดูแล ไม่ได้รับการอบรม

ระยะที่ 3 :
การมีส่วนร่วม
ของเครือข่าย
2557-2559

- WAFCAT:การมีส่วนร่วมของศูนย์การศึกษาพิเศษ
- 1) จัดอบรมศูนย์การศึกษาฯ สู่การพัฒนาเด็กพิการ เพื่อให้ความรู้แก่ครอบครัวและเด็กพิการฯ
 - 2) ทำงานร่วมกับเครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนและทำงานร่วมกัน 1)เครือข่ายมนุษย์ล้ออีสาน 2)กลุ่มล้อเข็นคนเมือง-ภาคเหนือ 3)กลุ่มชีวิตติดล้อภาคใต้-ภาคใต้ 4)กลุ่มล้อเล่น ภาคกลางและภาคตะวันออก

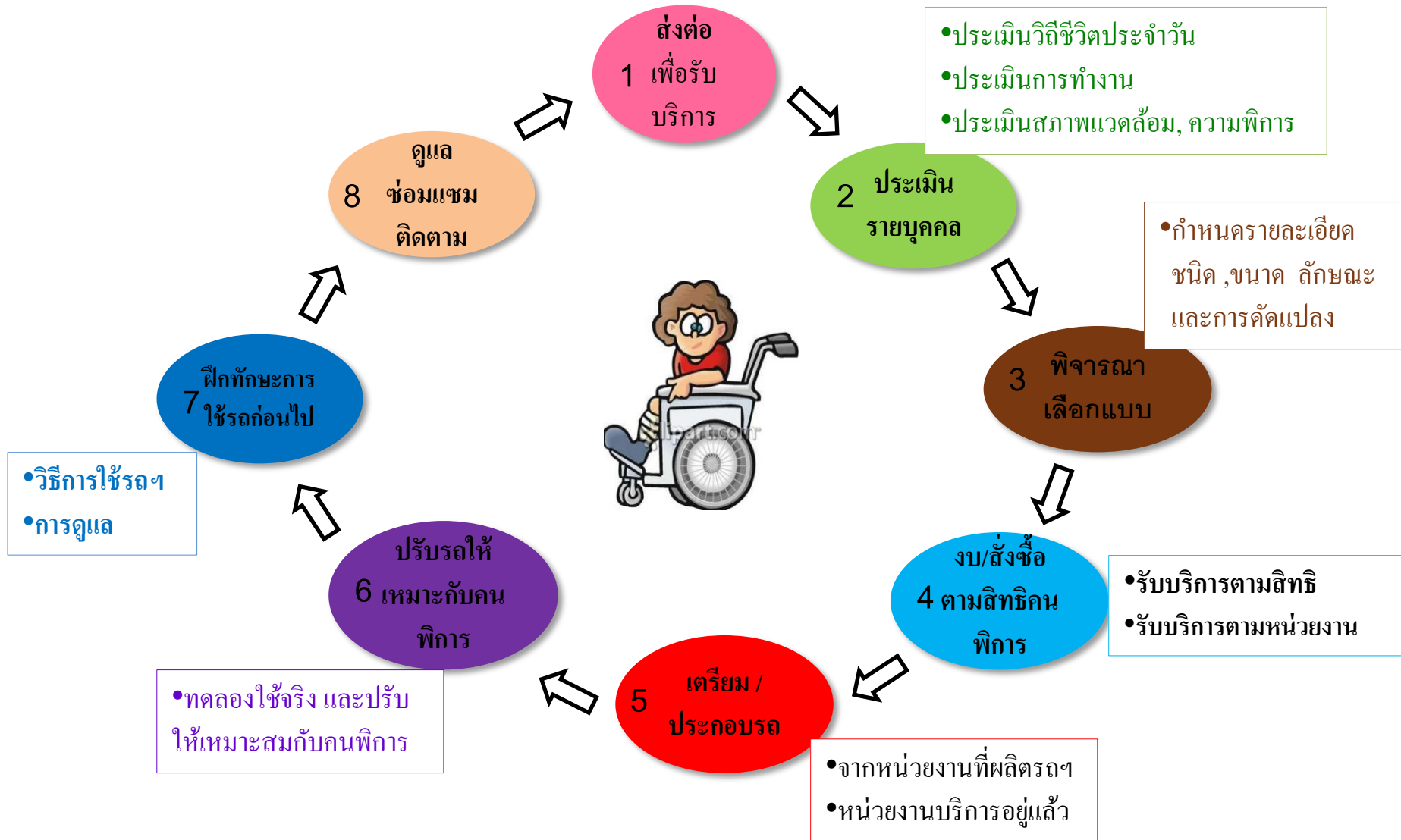
•ปัญหา/สิ่งที่ได้เรียนรู้:

- 1) ขาดบริการอย่างเป็นระบบ (8ขั้นของWHO)
- 2) ขาดการเชื่อมต่อบริการบริการรถนั่งคนพิการ ร่วมกันกับภาคส่วนต่างๆ ต่างฝ่ายต่างทำ

ความสำคัญจำเป็นของการให้บริการรถนั่งคนพิการ

หน่วยงาน	บริการ / สิทธิประโยชน์	จุดให้บริการ	ปัญหา/ข้อจำกัด	ข้อเสนอแนะ
สถาบันสิรินธร เพื่อการฟื้นฟู สมรรถภาพ ทางการแพทย์ แห่งชาติ (SNMRI)	การแพทย์: ผู้ป่วยใน-นอก วิชาการ: อบรม, ให้ความรู้ รถนั่งที่ไม่เข้าซ้อนกับ สปสช. และ สปส. : รถนั่งเด็กพิการ Active Wheelchair	สถาบันสิรินธร เพื่อการฟื้นฟู สมรรถภาพ ทางการแพทย์ แห่งชาติ	<ul style="list-style-type: none"> ขาดเจ้าภาพหลัก ทำให้ไม่รู้ข้อมูล/ ความต้องการฯ บริการที่มีอยู่ไม่เพียงพอ (สั่งซื้อแล้ว ขอเบิกต้นสังกัดไม่ได้) รถนั่งฯ ทั่วไปไม่เหมาะกับคนพิการ : จึงเลิกใช้ 	<ul style="list-style-type: none"> บุคลากรต้องมีความรู้ ระบบบัญชีสิทธิประโยชน์ต้อง ชัดเจน องค์กรหลัก (สปสช.สปส. กรมบัญชีกลาง) ต้องเข้าใจ 8 ชั้นของWHO การจัดทำระบบบริการ เช่น หน่วยงานผู้รับผิดชอบ, บทบาท ฯ
สปสช./ท.74	รถนั่งฯ ที่ปรับได้และไม่ได้ สามล้อโยก เบาะรองนั่ง	รพ.รัฐ	<ul style="list-style-type: none"> ขาดข้อมูลความต้องการของคน พิการ 	<ul style="list-style-type: none"> ขอให้สถาบันสิรินธรฯ เป็น ศูนย์ข้อมูลการบริการรถนั่งคน พิการ ให้ สปสช.กับสปส.บูรณาการ ร่วมกัน เช่น บริการตาม 8 ชั้น ของWHO, การเชื่อมข้อมูลการ บริการร่วมกัน(ความต้องการ, กฎเกณฑ์การรับบริการ ชนิด รถนั่งฯ)
สำนักงาน ประกันสังคม (สปส.)	กองทุนทดแทน: ลูกจ้างประสบ อุบัติเหตุจากงาน กองทุนประกันสังคม: ยึดบัญชีการทำ ข้อตกลงร่วมกัน3หน่วยงานหลัก :กรณี	รพ.ที่ผู้ ประกันสังคม ระบุ	<ul style="list-style-type: none"> มีสิทธิประโยชน์กรณีเกิดความพิการ แต่คนพิการไม่รู้ว่าจะสามารถใช้สิทธิ ได้ โดยสามารถยื่นขอรับบริการที่ไม่มี มีในระบบ 	

แนวทางการบริการรถนั่งคนพิการขององค์การอนามัยโลก (WHO = World Health Organization)

ข้อเสนอที่ได้จากการสัมมนาฯ

1. กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) ควรเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ การจัดทำฐานข้อมูลการให้และการรับบริการรถนั่งคนพิการแบบออนไลน์ที่เชื่อมโยงกันได้ในทุกฐานสิทธิ ทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน และมีการบริหารจัดการข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน สามารถตรวจสอบข้อมูลการให้บริการและการรับบริการของคนพิการ ให้คนพิการสามารถเข้าถึงบริการ รถนั่งคนพิการเบื้องต้นผ่านระบบออนไลน์ได้อย่างทั่วถึง และไม่ซ้ำซ้อน

2. หน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ อันได้แก่ สำนักงานประกันสังคม (สปส.) กระทรวงแรงงาน สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ควรมีการประสานความร่วมมือในการให้บริการรถนั่งคนพิการ เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึง และใช้ประโยชน์การบริการรถนั่งคนพิการ ได้อย่างครอบคลุมตามฐานสิทธิ และตามความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล.

3. ควรเพิ่มสิทธิประโยชน์อุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการทุกฐานสิทธิ ได้แก่

3.1 รถนั่งคนพิการที่มีหลากหลายประเภท หลากหลายลักษณะ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล

3.2 เพิ่มค่าซ่อมแซม และค่าอะไหล่แยกออกจากรถนั่งคนพิการ

3.3 เบาะรองนั่ง (Cushion) เพื่อป้องกันแผลกดทับ

3.4 อุปกรณ์จัดทำทางในการนั่ง (Seating) เพื่อป้องกันการผิดรูปของกระดูกสันหลังและข้อต่อกระดูกต่างๆ

3.5 เพิ่มวงเงินอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ และ/หรือหากใช้วงเงินเกินตามฐานสิทธิตนเอง ส่วนเกิน ให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช./ท.74) และ/หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จ่ายเพิ่ม

4. ทุกหน่วยบริการรถนั่งคนพิการควรจัดให้มีระบบบริการรถนั่งคนพิการ เบาะรองนั่ง (Cushion) และอุปกรณ์จัดทำทางในการนั่ง (Seating) เฉพาะรายบุคคล ตามกระบวนการให้บริการรถนั่งคนพิการ 8 ขั้นตอนขององค์การอนามัยโลก (WHO) รวมถึงคุณภาพ มาตรฐาน การให้บริการและอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น ตามสภาวะความพิการ และตามลักษณะการใช้งานประจำ

5. กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) และ/หรือ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ควรสนับสนุนสถาบันอิสระเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติในการถ่ายทอดองค์ความรู้ และเผยแพร่นวัตกรรม รวมถึงการอบรมการใช้งาน การบำรุงรักษา การซ่อมแซมรวมทั้งให้การสนับสนุนอะไหล่ให้กับหน่วยงาน องค์กรด้านคนพิการ สถานพยาบาลที่ให้บริการรถนั่ง คนพิการให้มีองค์ความรู้ที่ถูกต้อง เหมาะสม รวมถึงถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี ผู้คนพิการ ครอบครัว ชุมชน และสังคม